

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER FINANSÓW

DD2/0602/5/KBF/10/BMI9-807

Dot.: BPS/DSK-043-2338/10

wpłynęło dn. 18.02.2010
nr. 881 podpis.....

Warszawa, dnia 16 lutego 2010r.

SP. K. R. P. A. R. I. A. T. E
Biuro Prac Senackich
Wpłynęło dn. 18.02.2010
nr. 881 podpis.....

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

Odpowiadając na wystąpienie Wicemarszałka Senatu RP Pani Krystyny Bochenek z dnia 20 stycznia 2010r. Nr BPS/DSK-043-2338/10, przy którym załączono oświadczenie złożone przez Senatora Pana Romana Ludwiczuka na 47. posiedzeniu Senatu w dniu 13 stycznia 2010r. w sprawie „opodatkowania znaleźnego”, uprzejmie wyjaśniam.

Obowiązki znalazcy rzeczy oraz zasady nabywania rzeczy znalezionych regulują przepisy art. 183-189 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.).

Zgodnie z tymi przepisami osoba, która znalazła rzecz zgubioną powinna niezwłocznie zawiadomić o tym osobę uprawnioną do odbioru rzeczy lub właściwy organ państwowy, jeżeli znalazca nie wie, kto jest uprawniony do odbioru rzeczy lub nie zna miejsca zamieszkania osoby uprawnionej. Jeżeli rzeczy znalezione są pieniędzmi, papierami wartościowymi, kosztownościami oraz rzeczami mającymi wartość naukową lub artystyczną znalazca powinien oddać je niezwłocznie na przechowanie właściwemu organowi państwowemu, natomiast inne rzeczy – tylko na żądanie tego organu.

Organy właściwe do przechowywania rzeczy znalezionych i do poszukiwania osób uprawnionych do ich odbioru, zasady przechowywania tych rzeczy oraz sposób poszukiwania osób uprawnionych do odbioru reguluje rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 czerwca 1966r. w sprawie rzeczy znalezionych (Dz. U. Nr 22, poz. 141 z późn. zm.).

Po uczynieniu przez znalazcę zadość swoim obowiązkom, może on żądać znaleźnego w wysokości jednej dziesiątej wartości rzeczy, jeżeli zgłosi swe roszczenie najpóźniej w chwili wydania rzeczy osobie uprawnionej do odbioru.

Tylko w ściśle określonych sytuacjach znalazca rzeczy może nabyć własność rzeczy znalezionej. Nabycie własności rzeczy znalezionej następuje po upływie roku od dnia wezwania osoby uprawnionej do odbioru rzeczy lub po upływie dwóch lat od znalezienia rzeczy, w razie niemożności wezwania osoby uprawnionej do jej odbioru. W obydwu sytuacjach, nabycie następuje pod warunkiem, że znalazca uczynił zadość swoim obowiązkom. Jeżeli rzeczy są przechowywane przez organ państwowy, znalazca może je odebrać za zwrotem kosztów.

Dodać należy, że znalazca nie nabywa własności znalezionych pieniędzy, papierów wartościowych, kosztowności oraz rzeczy mających wartość naukową lub artystyczną. Rzeczy te po upływie przewidzianych przepisami okresów stają się własnością Skarbu Państwa.

Własnością Skarbu Państwa stają się również rzeczy mające znacznie większą wartość materialną albo wartość naukową lub artystyczną, które zostały znalezione w takich okolicznościach, że poszukiwanie właściciela byłoby oczywiście bezcelowe (tzw. „skarbu”). W takim przypadku znalazcy należy się odpowiednie wynagrodzenie.

Z powołanych wyżej przepisów Kodeksu cywilnego wynikają wprost obowiązki znalazcy rzeczy, w tym przede wszystkim obowiązek niezwłocznego zawiadomienia osoby uprawnionej do odbioru rzeczy lub właściwego organu państwowego. Ewentualne nabycie rzeczy znalezionej przez znalazcę może nastąpić dopiero po spełnieniu tych obowiązków oraz po upływie ustawowo określonych terminów. W związku z tym, nie mogę zgodzić się z Panem Senatorem, iż znalazca rzeczy „*wyказuje się dobrą wolą, zwracając właścicielowi zgubę w postaci środków finansowych lub wartościowej rzeczy (...)*”, bowiem takie zachowanie jest jego obowiązkiem wynikającym z przepisów prawa.

Analizując zagadnienie dotyczące znaleźnego i wynagrodzenia za znalezienie „skarbu” na gruncie przepisów ustawy z dnia 26 lipca 1991r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2000r., Nr 14, poz. 176, z późn. zm.), uprzejmie wyjaśniam, że podstawową zasadą podatku dochodowego jest powszechność opodatkowania, która została wyrażona w art. 9 ust. 1 ustawy. Przepis ten stanowi, iż opodatkowaniu podatkiem dochodowym podlegają wszelkiego rodzaju dochody, z wyjątkiem dochodów wymienionych w art. 21, 52, 52a i 52c oraz dochodów, od których na podstawie przepisów Ordynacji podatkowej zaniechano poboru podatku. W konsekwencji, jeżeli dany dochód nie mieści się w zakresie żadnego ze zwolnień przedmiotowych wymienionych w powołanej ustawie, to na osobie, która go uzyskała ciąży powinność zapłacenia podatku na zasadach i w terminie określonych przez ustawodawcę.

Formułując zasadę powszechności opodatkowania, ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych rozróżnia jednocześnie w art. 10 ust. 1 źródła przychodów oraz określa zasady opodatkowania dochodów z poszczególnych źródeł przychodów.

Zarówno kwota znaleźnego, jak i kwota wynagrodzenia za znalezienie „skarbu”, stanowią dla znalazcy przychód z innych źródeł, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 9 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Przychody z tego tytułu podatnik wykazuje w zeznaniu podatkowym składanym za rok, w którym otrzymał znaleźne, bądź wynagrodzenie i od łącznej sumy dochodów uzyskanych w danym roku podatkowym, oblicza podatek stosownie do obowiązującej skali podatkowej.

Przychodem w rozumieniu ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych nie będzie natomiast wartość rzeczy znalezionej, która po upływie określonych przepisami prawa okresów staje się własnością znalazcy. Stosownie bowiem do art. 11 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, przychodami, z zastrzeżeniem art. 14-16, art. 17 ust. 1 pkt 6 i 9, art. 19 i art. 20 ust. 3, są otrzymane lub postawione do dyspozycji podatnika w roku kalendarzowym pieniądze i wartości pieniężne oraz wartość otrzymanych świadczeń w naturze i innych nieodpłatnych świadczeń.

Odnosząc się do sugestii Pana Senatora „*czy w przypadku znaleźnego nie byłoby zasadne ujednoczenie stawki podatku, obniżenie jej lub całkowite zniesienie podatku?*”, uprzejmie zauważam, iż zmiana przepisów podatkowych w proponowanym zakresie stanowiłaby odstępstwo od konstytucyjnej zasady równości i powszechności opodatkowania, bowiem wiązałyby się z wprowadzeniem odmiennych regulacji prawnych dla tej grupy osób. Wprowadzenie takiego uprzywilejowania dla znalazcy na gruncie prawa podatkowego nie

znajduje uzasadnienia, gdyż zwrot rzeczy nienależącej do znalazcy osobie uprawnionej, ewentualnie przekazanie tej rzeczy właściwym organom państwowym celem poszukiwania osoby uprawnionej do jej odbioru, nie jest aktem dobrej woli znalazcy, ale – obowiązkiem prawnym. Znalazca nie może zatrzymać znalezionej rzeczy dla siebie, bowiem nie przysługuje mu prawo do tej rzeczy.

Z powierzeniem
Z upoważnienia Ministra Finansów
PODSEKRETARZ STANU
Maciej Grabowski
Maciej Grabowski

Do wiadomości:

1. Departament Spraw Parlamentarnych
w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
2. Biuro Ministra
w gmachu